

Folkrörelsearkivet för Uppsala län

Verksamhetsberättelse 2024

**FOLKRÖRELSEARKIVET
FÖR UPPSALA LÄN**

Verksamhetsberättelse 2024

Styrelsens sammansättning

Ordinarie ledamöter

Maths Isacson, ordförande

Lena-Maria Jansson, vice ordförande

Francia Eriksson

Torkel Gille, ekonomiansvarig

Ove Gustafsson

Nina Sjöberg, Riksarkivet Uppsala

Roland Skoglund

Anna-Karin Westerlund, Region Uppsala

Suppleanter

Anders Nordebring, Riksarkivet Uppsala

Marie-Louise Lundberg, Region Uppsala

Suppleanter (1 år)

Anki Ferm

Anna Gelvås

Fredrik Jansson

Jenny Jansson

Johan Persson

Eva Staaake

Adjungerad sekreterare

Örjan Simonson (arkivchef)

Hedersordförande

Mats O Karlsson

Revisorer

Ordinarie (1 år)

Rita Löfling

Jan Höglund

Suppleanter (1 år)

Jacob Johnson
Stig E. Forshult

Valberedning

Tone Tingsgård
Maria Fregidou Malama
Ulrik Wärensberg
Sven-Eric Svensson (†2024-07-16)
Christina Gullström

Styrelsens arbetsutskott

Maths Isacson
Francia Eriksson
Torkel Gille
Lena-Maria Jansson
Örjan Simonson, adjungerad sekreterare

Möten

Årsmöte hölls i Uppsala missionskyrka den 15 april med Mats O Karlsson som ordförande.
Styrelsen har haft sammanträden den 26 februari, 15 april, 9 september och 16 december.
Styrelsens arbetsutskott har haft sammanträden den 29 april och 23 september.

Medlemsorganisationer

Under året har tio föreningar ansökt om och beviljats medlemskap i Folkrörelsearkivet.
Tio föreningar har begärt utträde ur arkivet eller avförts efter att inte ha betalt medlemsavgift under två på varandra följande år.
Folkrörelsearkivet hade den 31 december 591 (591) medlemmar, varav sex enskilda.
Föregående verksamhetsår inom parentes.

Nya medlemsföreningar

Mercurii-sällskapet
Upplands Innebandyförbund
Bondkyrko hembygdsförening
PRO Knivsta
Enköpings SK Club 100
Dalby Västeråker bygdegårdsförening

Vänsterpartiet Älvkarleby
Enköpings konstförening
Tornedalssällskapet i Uppsala
Uppsala konststudieklubb

Avslutade medlemskap

Hagunda Röda Kors-krets
Svenska Målareförbundet avd 1
Vårfrukyrka Blåbandsförening
Föräldrakooperativet Tittut
PRO Östhammar
Latinamerikanskt minnesarkiv Uppsala
ST-FK Sektion 28 Gävleborg-Uppsala-Dalarna
Socialdemokrater för tro och solidaritet Enköping-Håbo
Västerängen II:s anläggningssamfällighet
Fjärdhundra Hem och samhälle

Personal

Tillsvidareanställd personal på Folkrörelsearkivet

Örjan Simonson, arkivchef
Per Agius, arkivarie
Katarina Storbråten, arkivarie
Jonas Sandström, arkivassistent

Övrig personal

Theo Erbenius, e-arkivarie (Labour's Memory)
Raphaëla Heil, datavetare (Labour's Memory)
Maria Olofsdotter, arkivassistent (Labour's Memory)
Jesyciah Rybrant, timanställd
Jill Hällgren, praktikant
Johanna Hagström, praktikant
Helmer Hanses, praktikant

Medlemskap

Folkrörelsearkivet är medlem i Svenska arkivförbundet (SvAF), Enskilda e-arkivet (EEA), Arkeion, Föreningen Enskilda arkiv i Mellansverige (FEAM), Sveriges länsarkivariers förening (FSLA), Föreningen Bergslagsarkiv, Länsforskningsrådet i Uppsala län, Upplands idrottshistoriska förening, Sveriges idrottshistoriska förening, Uppsala industriminnesförening, Uppsala musikarkivs vänförening och användare i konsortiet Alvin.

Ekonomi

Föreningen omsatte under 2024 1.858.559 kr och redovisade ett underskott på 141.496 kr. Det egna kapitalet uppgår till 1.685.711 kr. Föreningen har inga långfristiga skulder.

Prioriterade verksamheter enligt kulturplanen

Folkrörelsearkivet för Uppsala län ingår i regional kultursamverkan. Folkrörelsearkivet får verksamhetsbidrag från Statens kulturråd och från Region Uppsala. Det är Region Uppsalas kulturnämnd som fattar beslut om fördelningen av verksamhetsbidraget, både den del som regionen tillskjuter och den del som Statens kulturråd tillskjuter. För att åstadkomma samverkan utarbetas regionala kulturplaner för några år i taget, där Folkrörelsearkivet tillsammans med andra kulturinstitutioner och övriga verksamheter medverkar och förbinder sig att arbeta för vissa prioriterade mål.

Prioriterade verksamheter i kulturplanen 2023-2026

I enlighet med formuleringarna i den regionala kulturplanen ska Folkrörelsearkivet för Uppsala län under perioden prioritera att:

- Fortsatt utveckla det interregionala samarbetet kring en gemensam resurseffektiv e-arkivlösning.
- Utveckla användandet av medlemmarnas arkivhandlingar, särskilt genom förbättrad digital tillgänglighet och utåtriktad verksamhet i hela länet.
- Utveckla den arkivpedagogiska verksamheten för skolor och förskolor samt kurser för Folkrörelsearkivets föreningsmedlemmar.

Interregionalt samarbete kring en gemensam e-arkivlösning

Folkrörelsearkivet har under verksamhetsåret, tillsammans med Arkiv Sörmland och Föreningsarkivet Västernorrland, vidareutvecklat det interregionala samarbetet inom ramen för Enskilda e-arkivet (EEA).

Se även sid. 14-15, Övrig verksamhet, Projekt.

Användande av arkivhandlingar genom förbättrad digital tillgänglighet och utåtriktad verksamhet

Under 2024 har arbetet fortsatt inom projektet Labour's Memory med att tillgängliggöra fackliga förenings verksamhetsberättelser och årsredovisningar (se sid. 7-8). Delar av Arbetarrörelsens historieförenings levnadsberättelser har levererats till plattformen Alvin (se sid. 15). Enskilda e-arkivet (EEA) har under året blivit en etablerad mottagare av e-arkivleveranser för långsiktigt digitalt bevarande (i systemet Archivematica) och för tillgängliggörande över webben (systemet Atom).

Arkivpedagogisk verksamhet

Den arkivpedagogiska verksamheten har, i likhet med tidigare år, bedrivits tillsammans med Uppsala stadsarkiv genom arkivarierna Per Agius och Nicklas Malmsjö. Man har under året givit workshoparna "Vägen till allmän och lika rösträtt" och "Norden under andra världskriget" för gymnasiet och "Kartor och rumslig förståelse" för för- och grundskolan. Nytt för året var att den senare workshopen vidareutvecklats för att även möta grundskolans behov; i synnerhet årskurs 1-3. Förskoleworkshopen har även givits under "Mysfredag", Uppsala stadsbiblioteks öppna verksamhet.

Under året har arkivet tagit emot 35 grupper och totalt besöktes man av 616 (612) elever och lärare, varav 337 (330) från gymnasiet och 171 (221) från förskolan. Övriga besökare kom från grundskola, universitet och lovverksamhet. Fjolårets besök inom parentes.

STATISTIK, ARKIVPEDAGOGIK

	2020	2021	2022	2023	2024
Antal grupper	26	17	33	35	35
Antal besökare	479	328	616	612	616

Prioriterade satsningar 2024

Folkrörelsearkivets verksamhetsplan är mer övergripande för verksamheten, men syftar också till att år för år uppfylla de prioriterade verksamheterna enligt kulturplanen ovan.

Inför 2024 skrev Folkrörelsearkivet en överenskommelse med Region Uppsalas kulturnämnd om vilka områden som skulle prioriteras under verksamhetsåret. Överenskommelsen innehåller fyra punkter.

- Vandringsutställning och aktiviteter i norra delen av länet.
- Digitaliseringsprojektet "Labour's Memory".
- Maskinell, och mänsklig, handskriftstolkning.
- Storytelling.

Vandringsutställning och aktiviteter i norra delen av länet

Arkivets vandringsutställning har under året visats i både Gimo och Östhammar. Utställningarna kompletterades med lokalt material, till exempel föreningsfanor, fotografier, affischer och inspelningar från det lokala föreningslivets historia.

Se även sid. 11-12, Övrig verksamhet, utställningar.

Digitaliseringsprojektet "Labour's Memory"

Under 2024 började alla trådar i projektet Labour's Memory löpa samman. Verksamhetsberättelser och årsredovisningar från Folkrörelsearkivet, Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek, Internationella institutet för social historia i Amsterdam (IISG) och Tysklands arkiv för socialdemokratiska arbetarrörelsen i Bonn (AdsD) digitiserades och teckentolkades till stor del, men en del arbete med detta kvarstod vid årets slut. Maria Olofsdotter har för Folkrörelsearkivets del fotograferat samtliga aktuella handlingar och texttolkat större delen av dem. Shu Ke tog över efter Crina Tudor som projektets datorlingvist och färdigställde indexeringsprogram som identifierar personnamn, organisationer och platsnamn.

Den gemensamma plattformen med arbetsnamnet "Omeka" fick sin huvudsakliga utformning av konsultfirman Libnamics. På Folkrörelsearkivet skapade Raphaela Heil den serverstruktur som krävdes för att arkivera de fotograferade verksamhetsberättelserna och

årsredovisningarna i EEA:s e-arkiv, samt göra dem tillgängliga både för Omeka och EEA:s "forskarsal". Två serversystem, ARK och IIIF har behövts installeras på en särskild serverdator på Folkrörelsearkivet för projektet. För att skicka in paketen med verksamhetsberättelser och årsredovisningar har Raphaëla skapat ett leveransverktyg, vid namn LMMing. Från november har arkivpaket börjat skapas med hjälp av LMMing, men en hel del av detta arbete kvarstod fortfarande vid årsskiftet 2025. Invigningen av den färdiga plattformen planeras nu ske i oktober 2025.

De verksamhetsberättelser och årsredovisningar som skickas till plattformen Omeka är offentliga handlingar. För just Folkrörelsearkivet, vars handlingar till stor del kommer från lokala avdelningar och klubbar, har en försiktighetsbedömning spelat in om att det finns risk för att handlingarna innehåller känsliga personuppgifter (medlemskap i fackförening). Handlingar yngre än 90 år publiceras inte på Omeka. Det kan fortfarande bli tillgängligt för den som är berättigad genom ett inloggningskonto till arkivet på EEA:s forskarsal (forskarsal.e-arkivportalen.se).

Maskinell, och mänsklig, handskriftstolkning

Utvecklingen av maskinell handskriftstolkning kräver också ett stort understöd av mänsklig handskriftstolkning för feedback till AI-systemet och systemets "deep learning". Det har varit Maria Olofsdotters och Raphaëla Heils arbete inom projektet Labour's Memory. Stora framsteg har skett under året. HTR-algoritmerna har tränats till en "error rate" på omkring 5 procent – d.v.s. algoritmerna läser rätt till cirka 95 procent. Vissa handstilar är mer problematiska. Kanske något överraskande är skrivmaskintext svårläst.

Som en förberedelse för framtida HTR-projekt prövas en installation av e-scriptorium på en dator. Planen är att göra den tillgänglig på en server. E-scriptorium är ett verktyg där människor som är bra på att läsa handstilar kan skriva in sin tolkning av en fotograferad handskrift (translitterering) och lära HTR-modeller att tyda texten. Omvänt kan de upptränade HTR-modellerna tolka fotograferade handskrifter för oss människor - och för andra maskiner som bara kan läsa digitala texter.

Storytelling

Storytelling har varit en prioriterad uppgift, men av olika skäl har vi inte förmått att sätta våra planer på kurser och en manual för storytelling i verket.

Övrig verksamhet

Forskarbesök

Antalet forskare och forskarbesök under verksamhetsåret ökade med cirka 41 respektive 37 procent jämfört med 2023. Antalet framtagna volymer var på ungefär samma nivå som föregående år.

STATISTIK, FORSKARBESÖK

	2020	2021	2022	2023	2024
Antal forskare	31	45	63	66	93
Antal forskarbesök	77	82	133	111	152
Framtagna volymer	843	572	1 323	707	717
Antal besökare, totalt,	171	192	252	252	308
varav män	113	108	139	168	165
varav kvinnor	58	84	113	84	143

Leveranser

Arkivet har under verksamhetsåret tagit emot 125 hyllmeter arkivmaterial, fördelat på 105 leveranser. Detta är en stor ökning jämfört med 2023 då arkivet tog emot 36 hyllmeter. Den största leveransen om 37 hyllmeter kom från Hyresgästföreningen Region Aros-Gävle.

STATISTIK, LEVERANSER

	2020	2021	2022	2023	2024
Antal leveranser	56	75	86	129	105
Antal hyllmeter	40	64	42	36	125

Ordnande och förtecknande

Folkrörelsearkivets personal förtecknade under året cirka 85 hyllmeter handlingar, jämfört med 54 hyllmeter under 2023. Totalt 100 arkiv förtecknades. Knappt 40 av dessa var handlingar från Hyresgästföreningen Region Uppsala-Aros som förtecknades av arkivarierna Per Agius och Katarina Storbråten. Ett annat stort arkiv som förtecknades var Kicki Nordströms personarkiv om cirka tio hyllmeter.

I normala fall lägger arkivet cirka 500-700 arbetstimmar på att ordna och förteckna arkiv. Under 2024 lade personalen ned cirka 960 timmar.

STATISTIK, ORDNANDE OCH FÖRTECKNANDE

	2020	2021	2022	2023	2024
Antal arkiv	118	73	82	160	100
Antal hyllmeter	61	64	50	54	85

Kurser

Arkivet har arrangerat flera kurser under verksamhetsåret. *Introduktionskurs i e-arkivering* och *GDPR för föreningar* har hållits två gånger; en gång på våren och en gång på hösten. Därutöver har man vid två tillfällen givit kursen *Arkivvård för föreningar*. Ett av dessa tillfällen riktade sig mot länets PRO-föreningar. Totalt 72 personer deltog vid kurstillfällena.

KURSER

	Datum
Arkivvård för PRO-föreningar Per Agius och Örjan Simonson	2024-02-28
GDPR för föreningar Kjell Adolfsson	2024-04-29
Introduktionskurs i e-arkivering Emil Helén och Örjan Simonson	2024-05-20
Arkivvård för föreningar Per Agius och Örjan Simonson	2024-11-22
Introduktionskurs i e-arkivering Emil Helén	2024-12-02
GDPR för föreningar Kjell Adolfsson	2024-12-09

Utställningar

Arkivet har visat flera utställningar under verksamhetsåret. Vandringsutställningen, i vilken det berättas om folkrörelser och föreningslivets betydelse för vårt demokratiska samhälle, visades i både Gimo och Östhammar. Utställningarna kompletterades med lokalt material, till exempel föreningsfanor, fotografier, affischer och inspelningar från det lokala föreningslivets historia.

Utställningen "Funktionsrätt, från Uppland till Förenta nationerna" visades under hösten 2023 fram till 1 mars 2024 på Fyriskällan. Utställningen är baserad på Handikapphistoriska föreningens dokumentation av utarbetandet av FN:s funktionsrättskonvention 2006 och har kompletterats med material från Folkrörelsearkivet om den uppländska funktionsrättsrörelsen.

På Fyriskällan visades även de egenproducerade utställningarna "Vägen till allmän och lika rösträtt" och "Beredskapstider". Den förra belyser demokratins utveckling i Sverige och

visades inför Europaparlamentsvalet i juni. "Beredskapstider" handlade om ransonering, krishantering och Lottarörelsen. I oktober anordnades en utställning på samma tema i Älvkarleby kommunbibliotek i samarbete med Älvkarleby kommunarkiv.

Året avslutades med Olle Olssons och Åke Lyds utställning "Fotografier från Dannemora: historia om folk i en gruvort".

UTSTÄLLNINGAR

	Datum
Vandringsutställning, Gimo	2023-08-24 – 2024-01-22
Funktionsrätt, från Uppland till Förenta Nationerna, Fyriskällan	2023-11-21 – 2024-03-01
Vandringsutställning, Östhammar	2024-04-13 – 2024-06-08
Vägen till allmän och lika rösträtt, Fyriskällan	2024-05-31 – 2024-08-30
Fanutställning, Östhammar	2024-08-21 – 2024-09-16
Beredskapstider, Fyriskällan	2024-09-14 – 2024-09-27
Krisberedskap, Älvkarleby	2024-10-22 – 2024-11-14
Fotografier från Dannemora: Historia om folk i en gruvort, Fyriskällan	2024-11-12 – 2025-01-24

Under perioden 21 augusti - 14 september visade arkivet upp några av sina föreningsfanor i Kulturhuset Storbrunn i Östhammar.

Föredrag

Kärnvapenhotets återkomst

- från fredsaktivism i kalla krigets
slutskede till en ny kapprustning

Thomas Jonter, ekonomhistoriker och professor i internationella relationer vid Stockholms universitet, berättar om fredsaktivism och svensk neutralitet under kalla krigets slutskede.

Tisdag 22 oktober 2024

18.00 | Fyriskällan, S:t Olofsgatan 15

Fri entré

FYRISKÄLLAN.

Fyriskällan

Programverksamheten inom Fyriskällan, Folkrörelsearkivets samarbete med Uppsala stadsarkiv och Uppsala stadsbibliotek, har även detta år lockat många besökare.

Folkrörelsearkivet har under året givit nio programpunkter. Flest åhörare lockade Martin Kragh som den 23 april föreläste under rubriken "Putins Ryssland".

STATISTIK, FYRISKÄLLAN

	Besökare	Datum
Svenskarna bakom FN:s funktionsrättskonvention Maria Johansson	4	2024-01-30
Funktionsrätt: mänsklig rättighet eller patientfråga? Panelsamtal med Hjalmar de Jong, Wilma Jonsson, Jonas Sandström och Thérèse Toudert	9	2024-02-27
Innan Östra Aros blev Uppsala Torun Zachrisson och Joakim Kjellberg	76	2024-03-26
Putins Ryssland Martin Kragh	105	2024-04-23
1700-talets Lövstabruk: arbetsvillkor och världshandel Göran Rydén	38	2024-05-28
Upplands regemente under 400 år Fredrik Thisner och Esbjörn Larsson	26	2024-09-17
Uppsala kappfabrik Marie Ulväng	43	2024-10-08
Kärnvapenhotets återkomst: från fredsaktivism i kalla krigets slutskede till en ny kapprustning Thomas Jonter	14	2024-10-22
Hur kvinnor och män arbetade 1600-1900 Sofia Ling	18	2024-12-10

Evenemang

Arkivens Dag

Folkrörelsearkivet var med och arrangerade Arkivens dag den 9 november. Medarrangörer var Riksarkivet, Uppsala stadsarkiv, Institutet för språk och folkminnen, Svenska kyrkans arkiv, SLU och Uppsala stadsbibliotek, Evenemanget ägde, i likhet med föregående år, rum på Fyriskällan och årets tema var "Arbete och fritid".

Programmet innehöll bland annat musik framförd av Midgårds pipare, en utställning om Uppsala Arbetareinstitut och föredrag av Maths Isacson, Anders Nordebring och Lennart Ryman.

Kulturnatten – 1 000 besökare

Under årets kulturnatt den 14 september visade Folkrörelsearkivet utställningen "Beredskapstider" som tagits fram av Jesyciah Rybrant och praktikanten Johanna

Hagström. I övrigt bjöd programmet på bland annat pyssel, bokbord, livemusik av *Alla Tiders* och *Bughouse Park* och en försmak av den stora utställning som kommer att öppna på det nya slottshistoriska museet 2025. Evenemanget arrangerades tillsammans med Uppsala stadsarkiv och Uppsala stadsbibliotek.

Projekt

Labour's Memory

Se sid. 7-8, Prioriterade satsningar 2024.

Enskilda e-arkivet

Under 2024 driftsattes e-arkivets olika delar, vilket möjliggjorde en djupare implementering och identifiering av tekniska problem. Detta skapade förutsättningar att börja åtgärda buggar och fel som tidigare varit svåra eller omöjliga att upptäcka. Med stöd av Raphaela Heil från Folkrörelsearkivet för Uppsala län kunde flera av dessa problem lösas. Genom detta arbete lyckades Enskilda e-arkivet (EEA) erbjuda en sammanhållen e-arkivlösning med en tillhörande webbaserad forskarsal, vilket har skapat en stark grund för fortsatt utveckling och implementering framöver. E-arkivets komponenter har också blivit viktiga för Folkrörelsearkivet i Uppsalas arbete inom Labour's Memory, då delar av e-arkivinstansen nu även speglar digitala arkivleveranser till HTR-servrarna.

Med e-arkivets införande växte behovet av ett nätverk för administratörer vid länsarkiven. Från Folkrörelsearkivet i Uppsala deltog Katarina Storbråten aktivt i nätverket som haft digitala träffar varje vecka. Gruppen har även träffats fysiskt i Uppsala i oktober, där deltagarna bland annat fick ta del av en presentation av Örjan Simonson om HTR-arbetet inom Labour's Memory-projektet. Vid samma tillfälle hölls även en vidareutbildning i GDPR-frågor, ledd av Emil Helén.

För att förankra e-arkivet bland lokala arkivbildare satsade EEA under året på utbildningar. Vid årets slut hade nio föreningar registrerat sig för e-arkivering, och flera av dem levererar nu material löpande. EEA deltog också i evenemanget Folk och Kultur, där verksamheten presenterades i Region Sörmlands monter. Detta bidrog till att lyfta fram e-arkivet som en framtida lösning för digital arkivering. Emil Helén bjöds även in som talare vid Uppsala universitet och Arkivforum, där han presenterade e-arkivets roll och verksamhetens visioner. Utöver detta publicerades artiklar om verksamheten i branschtidskriften *Arkiv* och i fackförbundet DIK:s medlemstidning *Magasin K*.

Under året infördes nya föreskrifter från Riksarkivet gällande personuppgifter och dataskydd; något som har ställt nya krav på hantering och ansvarsfördelning mellan arkivbildare och arkivinstitutioner. Med anledning av detta har ett personuppgiftsbiträdesavtal (PUB-avtal) tagits fram, där EEA agerar underbiträde.

I november träffades styrelsen för ett internat i Uppsala, vilket gav möjlighet till djupare samtal. Under mötet hölls presentationer, bland annat av Elin Jonsson från Sydarkivera. Emil Helén bidrog också med en presentation om GDPR, med fokus på konkreta utmaningar för enskilda arkiv. Internatet inkluderade även ett ordinarie styrelsemöte och avslutades med en gemensam middag.

Sverigefinländarnas arkiv blev formellt användare av e-arkivet i slutet av 2023, men installationen och implementeringen slutfördes först 2024. Arkivet har sedan dess deltagit aktivt i administratörsguppen och bidragit med idéer. I december 2024 anslöt även Föreningsarkivet i Värmland, vars e-arkivinstans påbörjades i januari 2025.

Styrgruppen har under verksamhetsåret haft regelbundna möten; under perioder en gång per vecka. Det strukturerade arbetssättet har lett till goda resultat och skapat en positiv stämning som förväntas hålla i sig under 2025.

Folkrörelsearkivet har varit representerade i EEA:s styrelse och styrgrupp genom Per Agius.

Arbetarrörelsens historieförening

Leverans till plattformen Alvin av levnadsberättelser inspelade av arbetarrörelsens historieförening har fortsatt under 2024. Mats O Karlsson har gått igenom hela materialet och försiktigt redigerat det, samt skrivit en sammanfattande beskrivning av innehållet i levnadsberättelserna. Jesycah Rybrant, Jill Hällgren och Örjan Simonson har i omgångar konverterat registerinnehållet till den struktur som krävs för Alvin och levererat under året. Alvin har mottagit 225 poster (de är publicerade sedan januari 2025). Arbetarrörelsens historieförening har sammantaget nästan 600 inspelningar, till stor del levnadsberättelser, men till Alvin levereras enbart levnadsberättelser med människor som inte längre är i livet – även det av hänsyn till dataskyddsförordningen.

Konferenser

Personal från arkivet har under verksamhetsåret deltagit på flera konferenser eller andra större möten.

KONFERENSER OCH MÖTEN I URVAL

	Datum
Enskilda e-arkivet (EEA), Internkonferens	2024-02-12
Kårens mäss	2024-03-26
Arkivpedagogiskt forum	2024-04-29
Konferens, Föreningens Sveriges Länsarkivarier (FSLA)	2024-05-13 – 2024-05-14
Regionalt nätverk för barnkultur	2024-05-20
Digital humanities, Reykjavik	2024-05-27 – 2024-05-31
Annual Reports – The key to almost everything?	2024-06-12
Regionalt nätverk för barnkultur	2024-10-18
Enskilda e-arkivet (EEA), Internkonferens	2024-11-04 – 2024-11-05

Medlemstidningen "Originalen"

Arkivets medlemstidning har utkommit med två nummer under verksamhetsåret. Tongivande artiklar var "479 livsberättelser av folkrörelsefolk" (Mats O Karlsson), "En hembiträdesförenings plats i den fackliga rörelsen" (Johanna Hagström), och "Byggnadsföreningar och Kulla baptistförsamlings kapell" (Örjan Simonson).

Folkrörelsearkivets lokaler

Folkrörelsearkivets styrelse utsåg i februari 2024 en kommitté om Folkrörelsearkivets lokaler. Den består av Maths Isacson, Ove Gustafsson, Torkel Gille, Jenny Jansson, Anders Nordebring och Örjan Simonson. Lokal-kommittén uppmärksammar två problem. Det ena är att befintliga arkivmagasin inom några år inte längre kommer att ha plats för fler arkiv. Redan i dagsläget hyr Folkrörelsearkivet hyllplats i Uppsala stadsarkivs magasin. Uppsala stadsarkiv kan erbjuda ytterligare cirka 400 hyllmeter, men inte mer. Det finns också en del andra kapacitetsproblem som det vore önskvärt att förbättra, bland annat ett grovsorterings- och karantänsrum när leveranser först ska hanteras. Fotografiskt och magnetiskt material skulle kunna förvaras bättre i särskilda klimatarkiv och även fansamlingen kunde förvaras bättre i andra arkivlokaler (men framför allt med bättre skåp för planförvaring).

För det andra finns en oro över i första hand risk för översvämning och fuktintrång i arkivlokalerna. Vid två tillfällen under 2024 har vatten trängt in från tak till arkivmagasinen och vid det senare tillfället, som upptäcktes i oktober, fanns också vissa fuktskador på arkivhandlingar. Just översvämningensrisken har väckt frågan om lokalerna har en något för riskabel placering. Till dessa risker tillfogades under året ett alltmer uppmärksammat tema om beredskap inför krig och samhällskriser – till exempel förmågan att evakuera handlingar.

Kommittén tog initiativ till att bjuda in flera arkivinstitutioner till möten i augusti, oktober (på Arkivcentrum) och i november. Det senare mötet ställdes in på grund av häftigt snöväder. Uppsala Stadsarkiv, Regionarkivet, Svenska kyrkans arkiv och Företagens historia har varit inbjudna. Beroende på arkivinstitutionernas olika behov har diskussionspunkterna breddats, bland annat med en tyngdpunkt på samverkan i beredskapsfrågor. Vid besöket på Arkivcentrum förevisades gruppen Akademiska hus lokaler som ett möjligt alternativ för arkivverksamhet.

En åtgärd som påtagligt förbättrat arkivlokalernas säkerhet är att fastighetsvärden i januari 2024 installerat ett nytt klimatsystem. Numera håller sig temperaturen på omkring 17°–18° Celsius och en relativ luftfuktighet på omkring 30 procent, vilket är utmärkt för pappersförvaring.

Under våren tätades även listerna i det mindre arkivmagasinet, som en åtgärd för att försöka bli av med silverfiskarna. Silverfiskarna finns kvar, men möjligen i en mindre mängd än tidigare.

Slutord

Under 2024 kulminerade arbetet med det stora, bitvis svårhanterliga digitaliseringsprojektet Labour's Memory. Ett mindre slutarbete återstår innan projektets plattform ska invigas i oktober 2025. Projektet har genererat kunskaper inom flera områden, såsom maskinell- och handskriftstolkning av äldre skriftliga dokument, samt lett till nya och utvidgade kontakter med arkiv i och utanför Sverige. För personalen har Labour's Memory varit en viktig läroprocess vars erfarenheter förhoppningsvis tas väl tillvara i den fortsatta digitaliseringen av äldre arkivhandlingar och inom ramen för Enskilda e-arkivet (EEA). Under året har Folkrorelsearkivet, som en av tre grundare av EEA, medverkat till att två användare anslutit sig till EEA, och fler förväntas ansluta sig under de närmaste åren.

Som ordförande i båda föreningarna vill jag tacka alla som på något sätt arbetat med Labour's Memory och EEA för deras värdefulla arbetsinsatser under året.

Året har också inneburit framgångsrika insatser inom Folkrorelsearkivets mer traditionella områden. Arkivpedagogiken fortsätter att vara framgångsrik vad gäller antalet grupper och besökare. Vandringsutställningen, som visats på ett par platser i norra länsdelen, har rönt uppmärksamhet. Denna utställning är ett led i arbetet med att göra arkivet synligt i hela länet. Parallellt har flera utställningar i entréhallen lockat besökare.

Forskarbesöken har återupptagits efter pandemiåren, och Fyriskällan, samarbetet mellan de tre institutionerna i huset, har lockat en god publik till föreläsningarna. Antalet arkivleveranser har ökat under de senaste två åren. Under 2024 tog arkivet dessutom emot en ovanligt stor leverans. Det är därför glädjande att konstatera att ett stort antal hyllmeter samtidigt ordnades och förtecknades under året. Fem kurser har hållits med god deltagaruppslutning, vilket är mycket positivt.

Annat under året väcker däremot oro och blivit alltmer bekymmersamt. En sådan är att arkivet går med underskott, vilket inte heller förväntas kunna åtgärdas under det kommande året. Vi kan inte räkna med att staten via Kulturrådet och Regionen kommer att höja det årliga anslaget till den nivå vi behöver. Styrelsen har därför prioriterat ekonomin och arbetar aktivt med olika lösningar för att återställa budgetbalansen inom en snar framtid.

Lokalfrågan har aktualiserats under året eftersom Folkrorelsearkivets egna arkivlokaler snart är fullbelagda, liksom de utrymmen som hyrs i Stadsarkivet. Därtill kommer det växande klimathotet med risk för vatteninträngning vid kraftiga skyfall samt osäkerheten med att förvara arkivhandlingar i källaren nära Fyrisån. En lokalkommitté har bildats med representanter från flera andra lokala arkiv som i varierande grad anser det nödvändigt att se över sina lokaler. Flera möten och besök har genomförts för att kartlägga problemen och undersöka tillgängliga alternativ. Samtidigt är vi medvetna om att den nuvarande lokaliseringen har stora fördelar genom sin tillgänglighet och det väletablerade samarbetet i huset.

Avslutningsvis vill jag tacka personalen, både den ordinarie och de som arbetat med Labour's Memory, samt de som under året haft sin praktik förlagd till arkivet. Jag vill också tacka styrelsens ledamöter som deltagit fysiskt i mötena och åtagit sig olika uppgifter. Sist men inte minst tackar jag arkivchefen Örjan, som återvänt efter sin sjukdom och på ett klokt sätt lyckats driva verksamheten framåt på ett konstruktivt sätt.

Maths Isacson

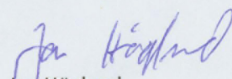
**FOLKRÖRELSEARKIVET FÖR
UPPSALA LÄN**

BALANSRÄKNING	2024	2023
TILLGÅNGAR		
<u>Omsättningstillgångar</u>		
Kassa och bank	342 875	888 099
Kortfristiga placeringar	999 486	999 486
Kortfristiga fordringar	477 184	244 429
Summa omsättningstillgångar	1 819 545	2 132 014
<u>Anläggningstillgångar</u>		
Inventarier	39 014	0
Summa anläggningstillgångar	39 014	0
SUMMA TILLGÅNGAR	1 858 559	2 132 014
SKULDER OCH EGET KAPITAL		
SKULDER		
Kortfristiga skulder	120 101	270 675
Leverantörsskulder	32 323	10 187
Upplupna sociala avgifter	71 240	85 581
Upplupna skatter	55 526	69 835
Reservationer	0	0
Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	35 154	10 025
Summa kortfristiga skulder	314 344	446 303
EGET KAPITAL		
Eget kapital	1 685 711	1 857 166
Årets resultat	-141 496	-171 455
Summa eget kapital	1 544 215	1 685 711
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	1 858 559	2 132 014

Uppsala den

2025-03-04

Rita Löfling
Revisor

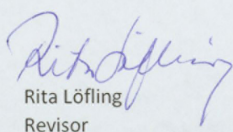

Jan Höglund
Revisor

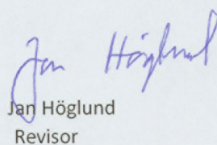
**FOLKRÖRELSEARKIVET FÖR
UPPSALA LÄN**

RESULTATRÄKNING	UTFALL 2024	UTFALL 2023
INTÄKTER		
Statliga bidrag AF	325 569	322 989
Regionbidrag inkl. kulturrådet	3 358 000	3 300 000
Medlemsavgift/Depositionsavgift	434 353	444 133
Övriga intäkter	143 974	33 941
Projekt	1 472 586	1 498 902
SUMMA INTÄKTER	5 734 482	5 599 965
KOSTNADER		
Verksamhetskostnader	999 879	1 126 042
Lokalkostnader	768 818	743 740
Personalkostnader	4 061 435	3 849 462
Styrelse-, revisors- och valberedningskostnader	32 500	33 000
Övriga kostnader	7 458	18 383
SUMMA KOSTNADER	5 870 091	5 770 627
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR	-135 609	-170 662
AVSKRIVNINGAR	4 335	0
RESULTAT FÖRE FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	-139 944	-170 662
Värdeförändring fonder	0	0
Räntekostnader	-1552	-793
SUMMA FINANSIELLA INTÄKTER	-1 552	-793
RESULTAT EFTER FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	-141 496	-171 455
ÅRETS RESULTAT	-141 496	-171 455

Uppsala den

2025-03-04

Rita Löfling
Revisor

Jan Höglund
Revisor

FOLKRÖRELSEARKIVET
FÖR UPPSALA LÄN

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR FOLKRÖRELSEARKIVET FÖR UPPSALA LÄN

Undertecknade, som utsetts att granska Folkrörelsearkivets räkenskaper samt styrelsens förvaltning under räkenskapsåret 2024 får härmed avgiva följande berättelse över vår granskning.

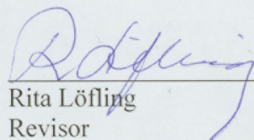
Vi har tagit del av räkenskaper, styrelsens årsredovisning, protokoll och andra handlingar som lämnar upplysning om arkivets ekonomi och styrelsens förvaltning.

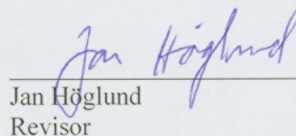
Då vår granskning inte givit anledning till anmärkning beträffande de till oss överlämnade redovisningshandlingar, arkivets bokföring eller eljest beträffande förvaltningen av Folkrörelsearkivets angelägenheter, tillstyrker vi

att den av styrelsen framlagda, av oss påtecknade balansräkningen per den 31 december 2024 på 1 858 559 kronor fastställs,

att styrelseledamöterna beviljas ansvarsfrihet för förvaltningen för den tid redovisningen omfattar

4 mars 2025

Rita Löfling
Revisor

Jan Höglund
Revisor

Rambudget 2026

Rambudget

	Budget 2026	Budget 2025	BUDGET 2024	BUDGET 2023	BUDGET 2022
INTÄKTER					
MEDLEMS- / DEPOSITIONSAVGIFTER	587000	448 200	450000	440 000	435 000
VERKSAMHETSINTÄKTER					
Kurs- / bokförsäljningsintäkter	10000	10 000	6 000	6 000	6 000
Övriga intäkter	70000	80000	10 000	10 000	10 000
VERKSAMHETSBIDRAG, REGION	2754673	2 674 440	2 622 000	2 700 000	2 562 000
VERKSAMHETSBIDRAG, KULTURRÅD	745000	739 000	729 000	307 000	305 000
STATLIGA BIDRAG, AF	365000	350 000	350 000	310 000	315 000
PROJEKTBIDRAG					
Statliga projektbidrag			0	0	120 000
Regionala projektbidrag				400 000	
Kommunala projektbidrag					
Övriga (stiftelser, fonder etc)			1 558 346	1 200 000	1 356 000
EGET KAPITAL			384 983		
SUMMA INTÄKTER	4 531 673	4 301 640	6 110 330	5 373 000	5 109 000
KOSTNADER					
LOKALKOSTNADER					
Hyror, inkl el	755000	750 000	698 970	640 000	645 000
Städning, skötsel	40000	55 000	53 000	53 000	52 000
Reparation, underhåll	0	0	0	0	30 000
VERKSAMHETSKOSTNADER					
Verksamhetskostnader, projekt (EEA)	400000	400 000	433 000	459 000	10 000
Styrelsen / revisorer / valberedning	35000	35 000	35 000	35 000	40 000
Stipendium	5000	5 000	5 000	5 000	5 000
Årsmöte / konferenser	20000	10 000	18 000	8 000	8 000
Medlemsavgifter	18000	18 000	15 000	15 000	20 000
Övriga verksamhetskostnader	446700	367400	351 839	433 000	499 000
PERSONALKOSTNADER	3150057	2 966 820	4 500 521	3 872 000	3 790 000
AVSKRIVNINGAR			0	0	10 000
SUMMA KOSTNADER	4 869 757	4 607 220	6 110 330	5 520 000	5 109 000
RESULTAT	-338 084	-305 580	0	-147 000	0

Anm. Budget föreslagen (2026) / antagna (2022-25) på årsmöte. Ej utfall.

Sida 1

Verksamhetsplan 2026

Kontinuerlig verksamhet

- Inventera och bevaka utvecklingen av Uppsala läns föreningsliv, samt uppmuntra föreningar och enskilda personer att söka medlemskap i Folkrörelsearkivet.
- Samla in föreningsarkiv och personarkiv med anknytning till föreningslivet i Uppsala län.
- Vårda, ordna och förteckna arkiv.
- Underhålla register och sökverktyg som underlättar återsökning av arkivhandlingar.
- Digitalisera bilder och ljudupptagningar.
- Ge forskarservice vid förfrågan.
- Upprätthålla och utveckla en god informationsstruktur.
- Utåtriktad verksamhet inom Uppsala län i form av utställningar, studiebesök, föredrag och seminarier.
- Bidra till att sprida intresse för och kunskap om Uppsala läns folkrörelsehistoria och historiska teman med anknytning till folkrörelserna.
- Anordna verksamhet för enskilda medlemmar.
- Arkivpedagogisk verksamhet riktad till förskolor, grund- och gymnasieskolor, högskolor samt vuxenutbildning.
- Stödja föreningar att utveckla en god dokumenthanterings- och arkiveringsstruktur, inklusive i en digital informationsmiljö samt i bevarandet av den egna historien.

Prioriteringar

- Bevarandesäkerhet och lokalbehov
- Digitalisering av magnetband – Studio 55
- Medarrangör av arkivpedagogiskt forum
- Verksamhet riktad till södra och västra Uppsala län

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 23 pages before this page
Dokumentet inneholder 23 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 23 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 23 sider før denne side

Detta dokument innehåller 23 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 24 pages before this page
Dokumentet inneholder 24 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 24 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 24 sider før denne side

Detta dokument innehåller 24 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende